

hamar valóságos kis irodalom keletkezett. Látván e kérdés iránti érdeklődést, de áthatva az alföldi mezőgazdálkodás javításának multhatatlan szükségességétől, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület néhai igazgatójának, Forster Gézának javaslata alapján elhatározta, hogy behatóan tanulmányozni fogja a helyszínén az Alföld mezőgazdasági viszonyait, hogy ez alapon megjelölhesse a módokat és eszközöket, amelyek alkalmasak volnának arra, hogy az alföldi gazdák az eddiginél nagyobb, biztosabb jövedelemre tegyenek szert, hogy gát vet essék az eladósodásnak s jólét váltsa fel a mai végpusztulásra vezető állapotokat.

E célból az egyesület megbízta Jankó Miksa dr., Szalay János, Berger Károly Lajos és Marton Andor urakat e kérdésnek a helyszínén való tanulmányozásával, akik sorrendben Hódmezővásárhely, Jász-Nagy-Kun-Szolnok, Temes és Torontál vármegyék mezőgazdasági viszonyait tették tanulmány tárgyává s tapasztalataikról jelentést tettek az egyesületnek, mely a nevezett urak munkáit kinyomattatta. A szóbanforgó jelentések és javaslatok azonban egyrésztől szűkebb vidékekre vonatkozván, másrésztől nélkülözvén az egyöntetűséget is, szükségessé vált azokat egységesíteni és rendszerbe foglalni, mívégből a szakosztály javaslatára egyesületünk igazgatóválasztmányja Cserhádi Sándort kérte fel e munkát végzésére és az Alföld mezőgazdálkodási viszonyainak óhajtott reformjára vonatkozó javaslatok kidolgozására.

Cserhádi Sándor a tőle megszokott buzgalommal és széleskörű tudásával teljesítette a reá bízott feladatot. A rendelkezésére álló anyag felhasználásával összefoglalta az alföldi gazdálkodás egész kérdését s kidolgozta a reformra vonatkozó javaslatokat, amelyek legutóbb „Az Alföld mezőgazdasági viszonyainak reformja” cím alatt egy terjedelmes füzetben láttak napvilágot.

A portugál temetés.

Február 8-án temették el a portugál királyt és trónörökösét nagy pompa közepette. Az ország minden részéből rengeteg néptömeg gyülekezett Lisszabonban, hogy résztvegyen a végtisztességen. A részvét, mely városzerte megnyilvánult, igazolta azt, hogy Karlosz király meggyilkolása a lakosság szimpátiáját az uralkodócsalád felé terelte. A nagy temetést nem zavarta meg semmiféle incidens, bár szinte biztosra vették, hogy a királyi ház ellenségei nem hagyják símán lefolyni ezt a napot. A kormány, hogy minden eshető-

sége elkészülve legyen, nagyszámú katonaságot összpontosított Lisszabonban. A biztonság kedvéért még a gyarmatokról is hoztak katonaságot. Erre a nagy katonai intézkedésre azonban nem volt szükségük, mert amerre csak a menet haladt, a lakosság mindenütt gyászolt a gyászolókkal és siratott a siratókkal... Érvényesült a portugál strófa:

Lisszaboni cédrus törzsét
Megnagyolta durván...

A király és az özvegy királyné elvégezték imájukat a meggyilkolt király és trónörökös koporsójánál s aztán roskadozó lépéssel, kíséretüktől támogatva mentek el a kápolna lépcsőjéhez. Miután mind a hárman eltűntek a palota belsejében, a koporsókat a halottaskocsira tették. Az egész úton óriás néptömeg állott, az összes üzletek be voltak zárva.

A menetet a királyi családnak híres állami fogata nyitotta meg s utána még vagy nyolcszáz kocsi következett. A kocsisor elindult s az oportói herceg a kastély kapujából nézte a fogatokat s addig állott ott, amíg a szeme előtt a legutolsó kocsi is eltűnt, aztán nem bírván tovább megfékezni indulatát, sírva fakadt s a körülötte állók is valamennyien sírni kezdtek. Mindenkinek föltűnt az öreg udvari kocsis, aki a merénylet napján a királyi fogatot hajtotta s aki most sírva haladt a halottaskocsi mögött. A közönség mindenütt tiszteletteljesen fogadta a gyászmenetet, sokan levették a kalapjukat s akadtak olyanok is, akik sírtak. Amikor a halottaskocsi arra a helyre ért, ahol a merénylet történt, a lovak egyszerre megállottak s csak nagy nógatásra folytatták útjukat.

A menet csak harmadfél óra múlva délután két órákor érkezett el a Szent-Vince székestemplomhoz. Mély csöndben szólaltak meg a harangok s a következő pillanatban a Tájó torkolatában veszteglő hadihajók ágyúí dördültek el. Amikor a koporsókat a templom ajtaján bevitték, az orgona Chopin-nek gyászindulóját intonálta.

A templomi szertartás ötödfél óráig tartott. Ezután az udvari főmarsal letette az esküt, hogy a két holttest a királyé és a trónörökösé és átvette a két koporsónak a kulcsát.

A temetésen tízezernél több ember vonult el a halottaskocsik előtt, aztán betódult a Szt-Vince székesegyházba, de legalább ugyanannyi volt azoknak a száma, akik künnrekedtek. Egyszerű parasztok virágokat hoztak a koporsókra. A templomban olyan nagy volt a tolongás, hogy egy gyermeket agyonnyomtak.

MEGJELENT
BAROMFITENYÉSZTŐ OSZTÁLYUNK

ÁRJEJYZÉKE

~ diszes kiállításban, számos ábrával. ~

Mesterséges keltetés hiveinek különös figyelmébe ajánljuk.
Minden érdeklődőnek egyszerű óhajra szívesen megküldjük.

Magyar 
Mezőgazdák
Szövetkezete
Bpest, V., Alkotmány-u. 31.

A visszavándorlás.

— Levél Amerikából. —

A legnagyobb figyelemmel és jóleső örömmel olvastam arról a mozgalomról, mely odahaza Magyarországon az utóbbi időben a társadalom kebelében megindult, amelyet a kormány hathatós intézkedésekkel támogat s amelynek célja nem kisebb dolog, mint hogy minél kevesebb magyar honpolgár vándoroljon ki Amerikába és a már künnlevők közül minél nagyobb számban térjenek vissza hazájukba.

A kivándorlás okaival foglalkozni nem akarok. Tisztelettel elismerem e téren nagyobb tájékozottságát azoknak, kik a baj okait odahaza közelebbről észlelhetik és tanulmányozhatják.

Népünk — miként mindenki elismeri, a lehető legjobb földmívelő nép. Miért van mégis az, hogy — a kanadai települteket kivéve, bányák mélyében, gyárak bensejében sokszor bizony testet és lelketelő munka közt dolgozik a földmívelésre termett nép inkább, semmint földvásárlásra adja fejét? Pedig földet is kaphatna. De a nép javarésze Magyarországra gravitál, csak volna otthon mire. Én, aki 10 éve, hogy Amerikában lakom és sok, igen sok magyar emberrel érintkezem, két igen lényeges okot gondolok a visszavándorlás erős akadályaként, melyek ha elháríthatnának, nem kétkeltem, sőt biztosra veszem, négyszereződnék — normális viszonyok között is — a hazába visszatérők száma. Sokkal komolyabban megérlelődött kutató lelkemben a két gondolat, semmint azokat frázisokba öltöztetve tárjam. A száraz tényeknek lelkiismeretes elősorolása legyen az erő, mely azokat elfogadhatókká teszi. A visszavándorlás első akadály a következő:

Számtalan esetet tudok, hogy egyik-másik kivándorló szerencsét próbálni jó ide s otthon hagyja tehermentes földcsékjét, feleségre, sógorra, szomszédra vagy éppen csak ismerősére bízva azt. Egy-két év leteltével, mely alatt ő sokszor emberfeletti erővel azon dolgozik, hogy földcsékjét megnagyobbíthassa, egyszer csak arról értesül ide szintén kivándorló falubelijétől, hogy ingatlanát elérverezték. Persze, ez neki lehetetlennek tetszik, hisz nem tartozott senkinek. Kihozatja tehát a telekkönyvi kivonat hitelesített másolatát, melyből azután világosan áll előtte a szomorú való. S mi e valóban lesújtó, sőt kétségbeesítő helyzet oka? Néhány korona adóhátralék, mely csekélységért — anélkül, hogy őt erről tudatták volna — gondnok kirendelésével, ki szintén nem értesítette őt, dobra ütötték csekély bár, de rá nézve nagy vagyont képező ingatlanát, melynek megnagyobbításáért elhagyta a hazát.

A visszavándorlás másik akadályozó oka pedig az, hogy azok a magyar honpolgárok, kik ingatlan hátrahagyása nélkül jönnek ide ki, nem látnak odahaza biztos támpontot s nem kapnak sehonnan serkentést arra nézve, hogy itteni szorgalmas munkájuk összetakarított gyümölcséből Magyarországon egy kis fekvőséget vásárolhassanak, hacsak négy-ötösörös áron nem, a magánparcellázók útján.

Itt New-Yorkban — sőt több amerikai városban — egy iroda volna felállítandó, amelynek mindazon községek jegyzői, honnét ingatlanal bírók ide kivándoroltak, felhívandók volnának két-háromhónaponként kimutatást küldeni a kivándorlottak adóhátralékáról s ez tudatná az itt tartózkodó adóhátralékokat.

A második bajt illetőleg a kormány a fenti iroda rendelkezésére megküldené mindama — akár az állam, akár magánosok tulajdonát képező — földek helyrajzi, minőségi stb. leírását, melyeket telepítés céljából, parcellánként való eladásra szántak, a vételár és egyéb föl-

tételek közlésével. Így egy megbízható intézmény kezébe lenne letéve néhány százezer ember sorsa, miáltal a bizalmatlanság megszűnne, mely az Amerikába vetődött magyarok között egymás irányában fennáll, ha látnák, hogy egy tisztességes, biztos állami intézmény gondoskodik róluk.

B. P.

A hegyvidéki gazdasági akció az 1906. évben.

A földművelésügyi miniszter most bocsátotta közre a hegyvidéki kirendeltségnek Kazy József miniszteri tanácsos által már a múlt évben összeállított jelentését a hegyvidéki akció terén az 1906. évben történekről. A jelentés most is részletesen számol be a végzett dolgokról és húszerfezetben foglalja össze az egyes gazdasági és kereseti ágak fejlesztése érdekében tett intézkedéseket. Ezek közül mint fontosabbakat a következőket emeljük ki.

A nép használatában levő föld kereken 2.900 kat. holddal gyarapodott, mert a fogarasi, iványi és remetei major területeket a kirendeltség átvette az uradalmi bérleltől és ruthén kiscgazdáknak adta bérbe. Összesen ötvennégy község kiscgazdái kaptak bérbe földet egy-öt holdas parcellákban. Valamivel kisebbedett az ilyen bérletterület, de ez a fogyás inkább örömdetes. Mert az egyik kibocsátott területen egy faipari telep és vegyigyár, a másikon pedig egy kaptafagyár létesül. Jelentékenyen szaporodott egyébként a kiscgazdák földbirtokavétel útján is. Bereg vármegye felvidéki járásának huszonnégy községe részére megszerezte a miniszter a hitbizományi uradalom. Hát-hegység nevű, kereken 5000 holdas erdőbirtokát és 3000 hold területű szántó és legelő birtokát. Sáros vármegyében megszerezte a miniszter ugyancsak főrészen kiscgazdák részére az 5152 holdnyi zborói uradalmat. Közbenjárásával kereken 1900 hold föld jutott egyes községek kezére részint a hitbizományi, részint a kincstári birtokokból. A háziipar összesen 1318 kiscgazda családnak körülbelül 85.000 korona keresetet adott. A legtöbben a helyi viszonyokhoz képest fafaragással (680) és gazdasági kosárfonással (381) foglalkozott, de 117-re szaporodott a vászonszövésessel és 48-ra a művirágkészítéssel foglalkozóknak a száma.

A gazdasági ismeretek terén az alsóverceki havasi mintagazdaság és tejgazdasági telep, a szolyvai állami gazdasági ismételő iskola és a hegyvidék különböző pontjain tartott népies gazdasági előadások fejtettek ki eredményes működést. — A hitelszövetkezetek száma 14 gyel, a hitelszövetkezeti árúraktárak száma 9-el gyarapodott.

Most már tehát 125 hitelszövetkezet és 46 árúraktár működik a hegyvidéken. A nép kereken 3.7 millió koronát vett kölcsön, de másrészt üzletrészekre 0.8 millió koronát, tartalékalapokra és takarékbetétekre pedig több mint 0.9 millió koronát fizetett be. Az árúraktárak bruttó bevétele meghaladta az 1 millió koronát. A kirendeltség a múlt éven is ingyenes jogtanácsokkal támogatta a szegény embereket, közbenjárta meglévő gyáripari telepek fejlesztése és újak létesítése érdekében, állandó figyelmet fordított az uzsoraesetek kipuhatolására és üldözésére.



• SZÖVETKEZETI ÉLET •

Uzsora a lakással.

Budapesten gyönyörű állapotok következtek be. Ha nem is mindenütt, de sokfelé emelik a lakások bérét, itt-ott kevéssel, ami azonban a kicsiny, szűk keresetre utalt embereknek még mindig nagyon fáj. Másutt érzékenyebben, sőt ha igaz, akadt egy igazán gondos házigondnok, aki a lakók házbérét február 1-én éppen megduplázta. Ez a helyzet, habár megfeythető, de a háziurak szempontjait leszámítva, kellemesnek igazán nem igen kvalifikálható. Illő, hogy okait keressük. Részben benne kétségkívül a háziurak nyereségre vágyó éhségének, részben a drágulásnak, a fizetések fel-emelésének, melyekből a háziurak is ki akarják a maguk hasznát és nyereségét venni. A mi tudomásunk és meggyőződésünk szerint azonban talán legerősebben része van annak a körülménynek, hogy a sokáig tartott építő-sztrájkok, az építők és munkások között kiütött egyenlenségek miatt bizonytalanná és méregdrágává lettek az építkezések. Egy egyszerű építőnap számos olyan béreket kap, amelyekre előbb gondolni is alig mert. Ez eleinte természetesen örömmel töltötte el úgy őket, valamint a sztrájkmozgalomnak vezetőit. Az első pillanatban a kellemetlen hatások még nem igen mutatkoztak. Most már elértünk oda, hogy a kivívott előnyöket bőven elnyelik azok a hátrányok és károsodások, melybe a bérbenlakók, még ha munkások is, eljutottak.

A szociáldemokraták ugyan tagadják azt, amit előbb maguk is bevallottak, hogy a sztrájkoknak része lett volna ezeknek az állapotoknak előidézésében. Aki azonban ismeri a helyzetet, aki tudja, hogy az építészek maguk is szinte bolondnak jelentették ki azokat, akik ilyen viszonyok között az építéshez hozzáfogni mertek, lehetetlen, hogy eltagadja azt, hogy az építkezések megbénítása s csaknem teljes megakadása főképp ezekből a forrásokból táplálkozik és ezekre vihető vissza. Ily

körülmények között a háziurak kényelmes helyzetbe jutottak és az üresen maradás veszedelme nélkül emelhetik a bért házaikban. Az az enyhítő szelentyű, ami előbb megvolt, hiányzik. Nem igen kell félniök attól, hogy a felemelt bérek az új házak építését nagy mértékben fokozni fogják. Ehhez képest járnak el. Ezért fakad ma százak, sőt ezreknél elégtelenség, sőt elkeseredés.

A császári szociálisták nem tudnak egyebet tenni, minthogy szidalmazzák Budapest tanácsát s azt állítják, hogy módjukban lett volna ezeken a bajokon segíteni. Sőt tovább mennek, még az uralkodó, magát demokratának nevező többséget sem kimélik. Hazugnak mondják ígéreteiket és mítsem érőnek ezirányú tevékenységüket. Ez annál feltűnőbb, mert előbb erős lelki rokonságot mutattak. Hogy szidják a demokratákat, semmi kifogásunk ellene, de azt állítani, hogy a pénzügyi zavarokkal küzdő főváros képes lett volna a bajt elhárítani, merész és jogtalan állítás. A fővárosnak semmiképpen sincs módjában, hogy olcsón építsen, kénytelen lett volna tehát a lakásokat drágán kiadni. Ez nem segítség. Ha pedig olcsón adja ki, ez növeli a deficitet és még szükségesebbé teszi az adóemelést, ami azután újból a lakások árának felszökötését jelentené. Így a császári szociálisták, valamint a fővárosi demokrata többség bölcsessége csütörtököt mondott. Belevittek bennünket oly helyzetbe, amely saját bevallásuk szerint rosszabb a réginél. Ez egy nagyon értékes tanulság, mert bizonyítéka annak, amit józanul gondolkozók állítanak, hogy hogyha a szociálisták programja megvalósulna, ez nem a nemzeti emelkedést, nem az alsó rétegek fokozottabb boldogságát és boldogulását jelentené, hanem jelentené a vagyonnak leszállását, az elégtelenségnek erősödését és végül annak a műveltségnek összeomlását, amelyhez századok küzdelmei után jutottunk. Jelentené a visszasülyedést a barbárságba úgy gazdasági, valamint erkölcsi és politikai tekintetben.

A szövetkezeti biztosítás terjedése. A szerb nemzeti egyház kongresszusi választmánya Zmejjanovics patriarkahelyettes elnöklete alatt tartott legutóbbi ülésén elhatározta, hogy a kezelése alatt álló összes egyházi vagyont a Gazdák Biztosító Szövetkezeténél biztosítja.

**LOKOMOBILOK, GÖZCSÉPLŐGÉPEK, BENZINMOTOROK,
ARATÓGÉPEK, TALAJMÍVELŐ ESZKÖZÖK,
TELJES MALOMBERENDEZÉSEK, STB. STB.**

KIVÁNATRA SZIVESEN KÜLDÜNK ÁRJEGYZÉKET ES KÖLTSEGVETEST.



MAGYAR KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

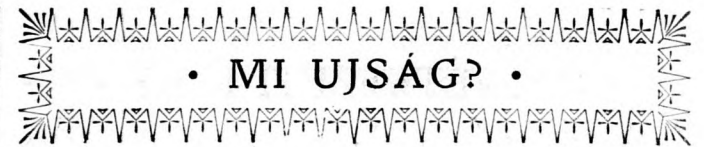


A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE, BUDAPEST

A hazai szövetkezeti gabonaraktárak. Dr. Horváth János, az Országos Központi Hitelszövetkezet igazgatója e címen könyvet írt, amelynek most jelent meg a harmadik kiadása. Az új kiadásban jelentékeny bővítések és javítások vannak s célja az, hogy a közfigyelmet a szövetkezeti mozgalom ez ágára irányítsa. A könyv részletesen ismerteti a szövetkezeti gabonaraktárak célját, azok szervezésével és vezetésével járó teendőket, a magtári üzletvitelt, az előlegkölesönökkel való bánásmódot, az értékesítés különböző módjait, a katonaság részére való szállításokat, a gabonaraktárak vagyonkezelésére vonatkozó tudnivalókat. Egy középonti értékesítő és áruosztály felállítására vonatkozó tervszelvény szintén behatóan foglalkozik a könyv, amely végül érdekes kimutatást közöl a már meglévő szövetkezeti gabonaraktárakról. Ez idő szerint 38 ily magtár működik, amelyek befogadó képessége 168 ezer métermázsas. A könyvben, melyet 2 koronáért lehet megszerezni bármely könyvkereskedésben, benne foglaltatnak a gabonaraktárépületek tervrajzai is.

Az O. K. H. és a kamatláb. Az Országos Központi Hitelszövetkezet legutóbbi hivatalos értesítőjében tudatja szövetkezeteivel, hogy a pénzvviszonyok javulása folytán a váltók és kötelezvények leszámításánál febr. 1-től kezdve 6 és $\frac{1}{4}\%$ -os kamatot szed. Amennyiben pedig az Osztrák-Magyar Bank még lejjebb mérsékelné a kamatot, e naptól számított 15 nap múlva 5 és $\frac{3}{4}\%$ -ra szállítja le az O. K. H. is a kamatot; ugyanekkor azonban a takarékbetétek után 4 és $\frac{1}{4}\%$ százalékot fizet. A földkölesönök folyósítási díjaiból február 1-étől a szövetkezetek része 0.2 százalék lesz.

A porosz szövetkezeti pénztár. Ez a nagy arányokban fejlődő központi intézet, amely az állam bőséges támogatása mellett jött létre s azóta, mióta működik a hitel javítása körül, igazán bámulatos eredményeket mutatott fel, új korszak előtt áll. Ugyanis a porosz képviselőháznak január 23-án tartott ülésén a pénzügyminiszter kijelentette, hogy az alaptőkének emelése a növekvő forgalom arányában mulhatatlanul szükséges. Ezen kijelentés kapcsán a merkantil oldalról jövő támadásokkal szemben az az érdekes igazság jut felszínre, hogy a porosz államkincstár a látszólagos áldozatok helyét többet kapott a szövetkezeti pénztártól, mint amennyit reáfordított. Ez csak a befektetett tőke kamatára vonatkozik, ha pedig figyelembe vesszük azt, hogy mit köszönhet a porosz állam az egészségesebbé vált hitelviszonyok javítása révén ennek az intézetnek, akkor meg éppen arra a következtetésre kell jutnunk, valójában uzsorakamatokat kapott azokért a munkálatokért, melyekkel a porosz központi hitelszövetkezeti pénztárt megeremtetten. Ezen előzmények után ismerve a porosz kormány gyors kezét, nem lehet kétség az iránt, hogy az alaptőkének tervezett felemelését mielőbb keresztülviszi.



• MI UJSÁG? •

Köztelek-estély. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület hivatalos lapjának, a „Köztelek“-nek szerkesztősége hétfőn este a Royal külön termében társasvacsorát rendezett, hogy alkalmat nyújtson a mezőgazdasági szakirodalom művelői és a gazdatársadalmi mozgalmak vezetői bizalmasabb érintkezésére. A lakomán gróf Desseffy Auréllal élén részt vett az O. M. G. E. elnöksége és tisztviselői kara s mintegy nyolcvan a mezőgazdasági szakirodalom és agrárpolitikai mozgalmak kiválóságai közül. A sikerült estély során az első köszöntőt Desseffy Aurél gróf mondotta, aki a Köztelek rovatvezetőit köszöntötte fel, majd Löherer Andor mondott köszöntőt az O. M. G. E. tisztikárára, utána Buday Barna a Köztelek munkatársait éltette, hangsúlyozva a gyakorlati irányban való működés nap-nap után növekvő szükségességét. Végül Emödy József az O. M. G. E. elnökségére mondott köszöntőt.

A kecskeméti gazdasági egyesület dísztagjai.

A Kecskeméti Gazdasági Egyesület legutóbb dísztagjai sorába választotta Rubinek Gyulát, az O. M. G. E. igazgatóját, Szilassy Zoltánt, a Gazdasági Egyesületek Orsz. Szövetségének a titkárát és Forster Kálmán min. tanácsost. A dísztagságról szóló művészi oklevelet hétfőn adta át Koritsánszky János elnök vezetése alatt egy küldöttség, amelynek tagjai voltak: Szegedy György gazd. tanácsos, Hankovszky Zsigmond, Kerekes Dezső városi. intéző, Bajnóczy Károly, ifj. Szappanos Elek, Kenéz Zoltán titkár, Grasselli Miklós földmív. iskolai igazgató és mások.

Károlyi Sándor gróf szobra. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület gyűjtést indított Károlyi Sándor gróf szobrára, amely kedvező eredménnyel járt, úgy, hogy az egyesület megbízást adott Stróbl Alajos szobrászművésznek a szobormű elkészítésére. A művész már elkészült a szobor megmintázásával s azt a szoborbizottság felül is vizsgálta s az engedélyt az ércebe öntésre meg is adta. A szobor a mezőgazdasági múzeum elé kerül s ünnepélyes leleplezése május hó első napjaiban lesz.

Az amerikai gazdasági viszonyok tanulmányozása. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület elhatározta, hogy az amerikai mezőgazdasági viszonyokat, főleg a gépgazdálkodást, a helyszínén szakértővel tanulmányoztatja s a szerzett tapasztalatokat közkincsévé teszi a magyar gazdaközönségnek. Az O. M. G. E. e szándékát támogatta a Cukorgyárosok Országos Egye-



Magyar Gazdák Értékesítő Szövetkezete

BUDAPEST (Központi vásárcsarnok)

Igazgatóság és központi iroda:

Budapest, IX., Imre-utca 4. sz.

Nagy köpinczei: BUDAFOKON.

Értékesít husféléket, baromfi, vadféléket, tejterméket, tojást, zöldséget, gyümölcsöt, mézet és MINDENMÉLY ELEMICZIKKET. Hordóbor-értékesítő osztály. ••• Égetett szeszesitalok értékesítése.

A Magyar Országos Méhészeti Egyesület vezérképviselői.

A szövetkezet tagjai kedvezményben részesülnek. ••• Mindennemű értékesítési ügyben díjtalanul nyújt felvilágosítást.



sülete, valamint több nagybirtokos is úgy, hogy az egyesület a tanulmányútra kiküldötte Szantner Henrik birtokost, aki egy most induló Cunard-hajóval utazik ki Amerikába, ahonnan jövő év szeptember havában tér haza.

Rudolf trónörökös emléke. A boszniai Magláj községben élő magyarok és osztrákok annak emlékére, hogy Rudolf trónörökös 1888 július 12-én ott időzött, emléket akarnak neki felállítani, melynek leleplezése a 60 éves császári jubileum alkalmával, ebben az évben lenne. A védnökséget lovag Windsor hadtestparancsnok elfogadta.

Főloszlott szakszervezetek. Aradról jelenti tudósítónk: Andrassy Gyula gróf belügyminiszter az aradi fa-, festő-, vas- és fém-, valamint cipésmunkások szakszervezete ellen még a nyáron vizsgálatot rendelt el és a kiderített szabálytalanságok folytán valamennyi szakszervezet működését felfüggesztette. Klopstein Ernő szocialista párttitkár erre megszökött Amerikába, mert kiderült, hogy hűtlenül kezelte a reábizott pénzeket. A belügyminiszter ma leiratban értesítette Varjassy Lajos polgármestert, hogy az említett szakszervezeteket végleg főloszlatta s egyúttal a lefoglalt ingóságok hova fordítására nézve előterjesztést kér a polgármestertől. Érdekes, hogy ugyancsak ma az aradi építőmesterek szövetsége ellen is elrendelte a miniszter a vizsgálatot a túlságos magas és sok tagsági díj beszédése miatt.

Egy tanító ünneplése. Sárbogárdról jelentik, hogy az ottani függetlenségi olvasókör, melynek tagjai majdnem mind földművelők, a minap tartotta évi közgyűlését. A közgyűlésen a legszebb eredményről számolt be a vezetőség. A kedvező pénztári eredményen kívül jellemző, hogy a tagok 1372 drb könyvet váltottak ki a kör könyvtárából az elmúlt évben. A közgyűlés főmozzanata azonban az volt, hogy Berger Vilmos néptanítót, aki már évek óta fárad a nép kulturális és szociális haladásáért és hetenkint kétszer az esti órákban előadásokat tart az olvasókörben, dísztaggá választották. Az ünnepeltet Selmeczy János, Selmeczy Mihály, Kass János és Kéri József szép, önszerkesztette versekben üdvözölték.

A szerb kereskedelmi szerződés. Néhány nappal ezelőtt hírt adtunk arról, hogy a szerb kereskedelmi szerződések tárgyalásában az állategészségügyi intézkedések kérdésében súlyos ellentétek merültek fel a delegált államférfiak között, mely ellentétek megnehezítették a szerződés létrejöttét. Most Bécsből erre vonatkozólag kedvezőbb hír érkezik. A hír szerint a szerződéses tárgyalások az állategészségügyi egyezmény körül egy lényeges pontban megegyezésre vezettek. A szerb kormány képviselői ugyanis hozzájárultak ahhoz, hogy illetékes magyar állatorvosok az állatbehozatalkor szerb területen megvizsgálhassák az ott uralkodó állategészségügyi viszonyokat, de még mindig ellenzik a monarchiának azt a követelését, hogy az osztrák-magyar konzulátusok állategészségügyi rendőri felügyeletet teljesítsenek Szerbiában. Minthogy most már nem elvi az ellentét, lehetséges, hogy még a most kezdődő újabb tárgyaláson létrejön a kereskedelmi szerződés.

A visszavándorlók. A földművelésügyi minisztérium munkásügyi osztálya által legutóbb összeállított jegyzék szerint az amerikai visszavándorlók közül 2432 bányamunkás, 12,527 erdei munkás, 6832 földmunkás, 3238 gyári és iparos munkás, 3141 mezőgazdasági munkás

és cseléd nyerhet alkalmazást. A földművelésügyi miniszter a belügyi és kereskedelemügyi miniszterrel egyetértőleg a Romániából visszavándorló magyarok munkasközvetítését is szervezte, oly módon, hogy a közvetítést a székelyföldi kirendeltség útján a Tölgyesen, Csíkgimesen, Sósmezőn, Ó-Sálcson, Predeálon, Törcsváron és Verestoronon fogják eszközölni. A romániai visszavándorlók munkasközvetítési szervezete ezidő szerint csak az erdélyrészi megyékre terjed ki, de ez a szervezet is közvetlenül a minisztérium munkásügyi osztályának központi vezetése alatt áll.

A Balatonvidéki vasút megnyitása. A Balatonvidéki vasút megnyitásakor Keszthelyen rendezendő Balatonvidéki kiállítás ügyében a Keszthelyvidéki gazdakör ülést tartott. Vasárnap a társadalom minden rétege részvételével nagy gyűlés lesz, amelyen bemutatják a tervet és költségvetést. A költségvetést küldöttség fogja felhozni Budapestre Wekerle Sándor miniszterelnökhöz.

Asztalos Sándor emléke. Aradról jelenti tudósítónk: Szombaton délben, az aradi utcai harc évfordulójának emlékűnnepén leplezték le Asztalos Sándor negyvennyolcas honvédőrnagy emlékére készült márványtáblát. Az emléktábla azon a helyen áll, ahol 1848-ban Asztalos őrnagy kis honvédcsapatával védelmezte a várost a délvidékről betörő rác és oláh hordákkal szemben. Az emléket az aradi „Asztalos Sándor-társaság” készítette.

Husz Ábrahámot kivégezték. A petrovai gyilkosság főbujtóját, Husz Ábrahámot Máramaroszigeten a múlt hétfőn akasztották föl. Ismeretes dolog, hogy Husz Ábrahám gyilkosságra bujtotta fel Mihálka Jánost, aki leütötte a csendőrt, levágta egy erőteljes ütessel és ledorongolta a kocsiát. Két ember életét oltották ki, akiknek vérvő teteme ott nyujtózott ki a petrovai havas országúton... Ő felsége a király szabad folyást engedett a törvénynek, melynek ítélő bírái kötél által való halálra szánták a pénzhőség ördöge által megszállott rideg embert. Mihálka János büntetését életfogytiglan tartó fegyházra szállította le a királyi kegyelem.

Az elfelejtett jelszó. Belgrádból jelentik: A hadügyi múzeum közelében minap egy Ilics nevű, őrségen álló katona rálőtt egy járőrségre, melyet Nikolics hadnagy vezetett. A hadnagy súlyosan, egy közember könnyebben megsebesült. A járőrség azonnal visszavonult. Amidőn később az őrparancsnok Ilicset fölkereste, halva találták. Hirlapi jelentések szerint Ilics elfelejtette a jelszót és félelemből először a járőrségre lövöldözött, majd maga ellen fordította fegyverét.

Tizenhét ember szerencsétlensége. Szamosujvárról jelentik: Izgalmas jeleneteket okozott a napokban Szamosujvárott egy veszett eb garázdálkodása. A szomszédos Szamosujvárnémeti községből ugyanis egy veszett eb elszabadult és egyenesen Szamosujvárra iramodott. Útközben akiket csak talált, férfiakat, nőket, gyermekeket veszedelmesen megmárt, úgy, hogy alig félóra alatt tizenhét áldozata lett a marásoknak. Mikor a közönség látta, hogy a feldühödött állat még ezután is veszélyezteti a járó-kezők biztonságát, kövekkel, botokkal és dorongokkal nekiámadt s hosszas hajszá után végre ártalmatlanná tette. A tizenhét sebesült rögtön Pestre szállították és jelenleg itt vannak a Pasteur-intézetben gyógykezelés végett. Azt hiszik azonban, hogy több sebesült is van, mert többen látták, hogy a veszett eb a marosujvárnémeti közúton is rátámadt a gyanútlanul haladó emberekre.

• GAZDASÁGI DOLGOK •

Erdélyi kopasznyakú tyúk.

Az erdélyi kopasznyakú tyúk egyike a legkiválóbb hazai tyúkfajtáknak.

Jó tojó, könnyen hízó, jó hústartó, igénytelen, eleségét maga könnyen megszerzi és emellett edzett az idő zordságával szemben.

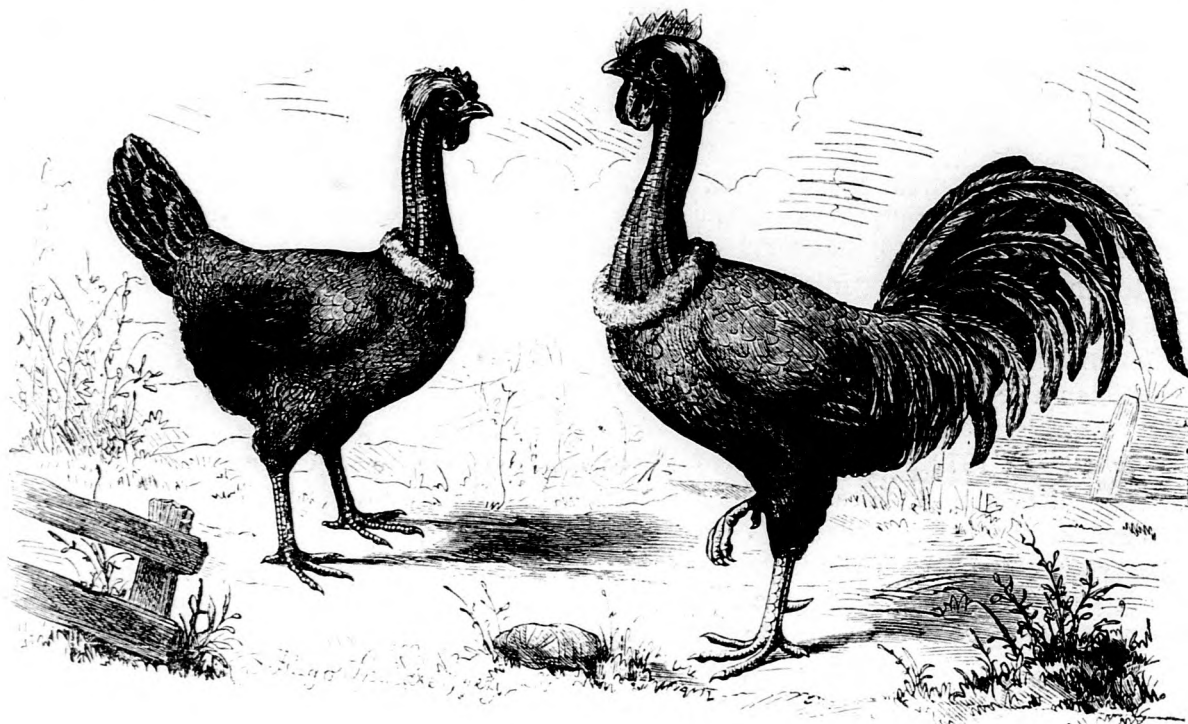
A kolozsvári gazdasági akadémiának régi híres tenyésze van e fajtából és tapasztalataink szerint ez a gazda szempontjából sokkal inkább megfelel a kényes orpington stb. külföldi fajtáknál.

Általános küllemében hasonlít a közönséges tyúkhöz, de izmosabb, nagy husos teste, hosszú nyaka és lábai

5—6 hónapos korában már tojni kezd és kellő ólak mellett a tojáshozam télen sem szünetel. A kis csirkék gyorsan lábrakapnak és dacára csupasznakuknak, bámulatosan tűrik a hideget, edzettekké válnak, mi különösen rideg éghajlatú vidéken teszi alkalmassá e tyúkfajtát a gazdasági tenyésztésre. K—k.

A „Mony“-féle szecskavágó.

A mult évben megtartott nancyi gazdasági kiállításon feltűnt egy egészen új rendszerű szecskavágógép, melyet Mony M. G louviersi mérnök szerkesztett. Az eddigi szecskavágóknál, az elavult guilottine-rendszerű gépeket kivéve, tudvalevőleg a gép lendítőkerekére szerelt görbe kések végzik a szalma vagy egyéb szálastakarmány felaprítását. Mony ezt a rendszert egy a fűkaszalógépek vágószerkezetéhez hasonló konstrukcióval helyettesítette.



Erdélyi kopasznyakú tyúk és kakas.

sokkal nagyobb alakúvá teszik. A törzs vízszintes. Súlya $2\frac{1}{2}$ —4 kg. közt változik. Igen élénk állat, a kakasa verekedős és éber.

A tollak színezete különféle: fehér, hollófekete, pala-szürke, kendermagos.

Kiállításokon nem díjazhatók: gyönges testalkattal, tollazott nyakkal, fehér színű (és nem vörös) nyak, alacsony lábakkal bíró egyedek. Kisebb hibák: a taréj kisebb szabálytalanságai, a nem teljesen kifejlett tollkoszorú és színhibák. Keresztezési kísérletek alkalmával bámulatosan örökíti át kopasznyakúságát, — ezzel is tanúbizonyságot téve, hogy igen régi telivér-fajta.

Az erdélyi kopasznyakú a legkitünőbb gazdasági tyúkfajta, mivel igénytelen, edzett, jó tojó, kitünő hízó, ízletes és bőhúsú, eleségét nagy előszeretettel maga keresi s így jó rovarirtó is. Jó kotló, jó nevelő és igen gyors fejlődésű.

Évi tojáshozama 140—200 közt ingadozik; tojásainak átlagsúlya: 55—70 gr. A tojások csíráképessége úgyszólván kifogástalan.

A fiatal tyúk igen hamar kifejlődik, ivaréretté lesz,

A Mony-féle gép vágókészüléke áll egy vassínból, melyben a fűrészforma kés ide-oda mozog. Az egész a felszecskázandó szalmát tartalmazó láda előtt van vízszintesen elhelyezve. A kést, illetve fűrész egy csuklós kar mozgatja, mely egy kis korongra van excentrikusan ráerősítve. A vezetéksínt a fűrészszel együtt egy emeltyűs szerkezet tolja alulról a felszecskázandó anyag közé. A függélyes irányban való egyenes tovahaladást egy kétoldalt alkalmazott csúsztatórúd biztosítja. Ha a fűrész az előtte levő takarmányréteget keresztülvágta, hirtelen visszaesik, mire az etetőládában levő takarmány a szecskahosszának megfelelő darabba a fűrész fölé kitolatik. Ezen szerkezetnél tehát a takarmány nem nyomul folytonosan előre a ládából, hanem addig, míg a fűrész keresztülvágja, megáll. Ezen megszakított mozgást egy Gall-féle lánc eszközli, melyet a takarmányt továbbító rovátkás hengerek tengelyére szerelt, fogakkal ellátott kerék meg-megmozdít.

A szecska hossza tetszés szerint szabályozható. A gép három nagyságban készül, 30, 40 és 75 cm. vágószélességgel, ára 175—350 frank. Munkaképessége 150—400 kg.

K—k.

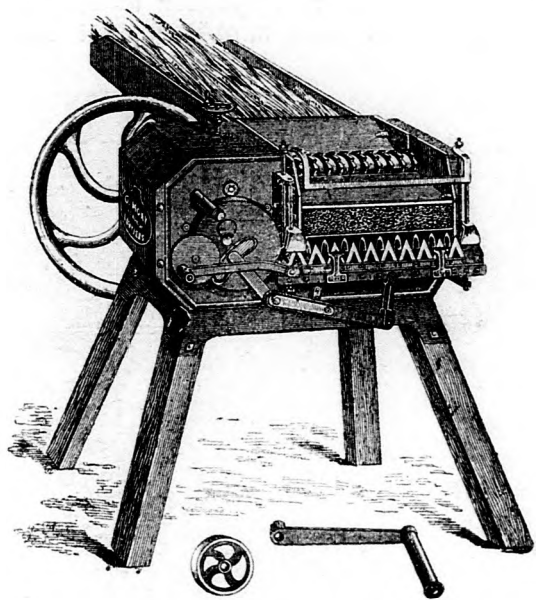
Olvasóinktól hozzánk beérkező közérdekű kérdésekre — a kérdés közzétételével — itt adjuk meg a feleletet. Bármily irányú kérdésre vonatkozólag szerkesztőségünk mindenkor készséggel adja meg a szakszerű választ.

Közérdekű gazdasági kérdésekben a gazdasági rovat megfelelő helyén, másirányú dolgokban pedig a szerkesztői üzenetek rovatában válaszolunk.

Rovatvezető.

Darált csövestengeri. *Kérdés.* Mc. Cormick által forgalomba hozott „International“ egyetemes darálógépet akarok venni. Minő arányban van a tengericsutka a tengeri- vagy búzakorpával szemben? Én ugyanis süldőimmal, lovaimmal és jármos ökreimmal akarom az ebből nyert darát etetni és érdemes-e ezen gépet beszerezni? Megjegyzem még, hogy én a tengerit csutkástól darálnám.

F. B.



Mony-féle új szecska.

Felelet. A kukoricacsutka tápértéke a jó tavaszi szalmával egyezik meg s nem egészen akkora, mint a polyvái, minél fogva tehát csak akkor érdemes a csutkát daráltatni, ha szalma- s polyvanemű takarmánykészletünket növelni akarjuk. Ellenben egészen más beszámítás alá esik a csövestengeri darálása, mert eltekintve a morzsolás megtakarításától, sokkal jobb szolgálatot tesz a csutka a tengeridarában, mintha szalmaszecska vagy polyvát kevernénk hozzá. Ugyanis a darált csövestengerinek nagy előnye az, hogy laza szerkezeténél fogva az emésztési nedvek beivódását könnyíti s emiatt könnyebben emészthető, emésztési zavart nem okoz s a lovat nem puhítja s nem hizlalja úgy, mint a tiszta vagy mint a szalmaszecskaival kevert dara. Azonkívül a padláson jobban eltartható s nem igényel annyi átlapátolást, mert nehezebben melegszik föl, mint a tiszta dara, mi miatt zsákban is hosszabb ideig tartható s szállítás közben nehezebben romlik meg. Ezekből a szempontokból tehát mindenesetre érdemes egy csövestengeridarálót beszerezni, míg ellenben tisztán csak a

csutka darálása végett nem. Miután a csutka hozzávetőleges keményítőértéke 20, a tengerié 80% s miután a csövestengeri átlag 20% csutkát tartalmaz, a darált csövestengeri tápértéke úgy viszonylik a tiszta tengeri darához, mint 68 a 80-hoz, vagyis 80 kg. darált csövestengeri elméletileg annyit ér, mint 68 kg. tiszta tengeri dara.

K—k.

Vetőgép. *Kérdés.* Minő fajta és mely gyárból való, minő soros és hány darab vetőgép volna a legmegfelelőbb az alföldi sík vidéken fekvő gazdaságomban, amely vetőgéppel más gabonamagvakkal együtt lucernát vagy lóherét is lehetne vetni? Célszerű volna-e olyan vetőgép beszerzése, amelyen olyan önműködő készülék van, amely megmutatja az elvetett terület nagyságát és az elvetett mag mennyiségét és ez utóbbi vetőgép melyik gyárban kapható? Igaz-e az, hogy a Melichár-féle merítőkorongos vetőgép felel meg legjobban az alföldi sík talajokra? Hát az Umráth-féle gépek megfelelők-e?

Felelet. Egy vetőgépre a vetési idő alatt lehet számítani körülbelül 120—160 kat. holdat, aszerint, amint keskenyebb vagy szélesebb a gép s lóval vagy ökörral vontatják. Sík vidéken a 17, 19, sőt 21 soros vetőgépek is jól megfelelnek, csak legyen elég vonóerő. E gépekhez 4 ló vagy 4 ökör való. Kombinált vetőgép, mely a gabonamagvakkal egyszerre lucernát, vagy lóherét is vet, minden jobb hazai gépgyárban vagy gépkereskedésben kapható. Oly vetőgép, mely megmutatja a bevetett terület nagyságát s egyben az elvetett mag mennyiségét is, nem létezik, de teljesen felesleges is. Minden gazdának kell tudni, vetőgépe egy nap alatt rendes körülmények közt mekkora területet vethet el s miután a vetőgépet, mielőtt munkába állana, be kell állítani magmennyiségre is, kell tudni azt is, mekkora területen mennyi magot vetett el. A Melichár- és Umráth-féle vetőgépek semmivel sem jobbak, mint akármelyik magyar gyártmányú vetőgép.

K—k.

Gazdasági szakelőadások a kaszárnyában.

Nemrégiben irigykedve emlékezünk meg az olasz kormány egy intézkedéséről, melyben elrendelte, hogy hadseregében a legénység egyéb hadi tudományokon kívül gazdasági kiképzetésben is részesüljön.

Akkoriban kifejezést adtunk óhajtásunknak, bár nálunk is meghonosítanak ez üdvös, Olaszországban is teljesen bevált reformot. S ime, hírt veszünk róla, hogy az esztergomi 76. gyalogezred parancsnoka, Hess Rezső ezredes megkereste a város parancsnokát, hogy keressen módot és alkalmat arra, hogy az ezred legénységének része lehessen a népakadémia ismeretterjesztő előadásaiban. A város természetesen örömmel tesz eleget az ezredes kérelmének s az ismeretterjesztő előadások szervezésével Szölgyémi Gyula igazgatót bízta meg. A tervezett 25 előadás ciklusa most vette kezdetét, melyeken Esztergom tanári és tanítói karán kívül a társadalom számos neves tagja vesz részt. Az előadások megismertetik a hallgatóságot az állattenyésztéssel, szőlőtelepítéssel, a gazdálkodási rendszerekkel, ezenkívül ismerteti az adózást, a mezőgazdasági törvényt, a gazdasági gépeket, az időjárás alakulásait, az állatbetegségeket, szóval mindazt, amire egy kisgazdának szüksége van. Az előadásokon az egész ezred legénysége részt vesz.

Azon reményünknek adunk kifejezést, hogy Hess ezredes úr üdvös rendelkezését minél többen fogják követni!



• MULATTATÓ •

A csikós incselkedik.

Amióta a világot megteremtette az Isten, úgy tartja a példabeszéd, hogy a csikós és a juhász nem él egymással jó barátságban. Azonban nem csupán példaszó formulázza így a tényvalóságot, mert törtétek már példák is, igazolva az állítást, aminek bajos volna magyarázatát adni. Ha nagyon keressük, megtalálhatjuk az okot a foglalkozások különbözőségében s az így származó büszkeségben. A csikós azt mondja, hogy a ló a legnemesebb állat, már pedig ő a körül forgó-dik. A bojtár (mert hát őt is lenézi a puszták gögös királya) hasztalan bizonyítja, hogy: de bíz csak nem eszik kend lovat, hanem rászorul az én jószágomra, — ha ugyan lát kend húst egyszer is életében! — a juhász is verdesheti a mellét, hogy úgy-e jó a jó turó, nem használnak mindezek semmit. Sőt vannak ostoba lányok, akik előbbre teszik szintazonképen a csikóst, akiből asszentálásnál huszár válik, míg a többi gyalogos, micsoda lesz.

Korcsmai táncok alkalmatosságával igen veszélyes fordulatokat vesz az ilyen oktalan hivalkodás, amit tanusítani tud a számos bevért koponya. Mert elmondtam tán már valahol, hogy csak igen forróvérű a mi fiatal-ságunk, járja a bolondját holta napjáig, azaz mégse, csak amíg asszony kerül a házhoz. De a legényéletet úgy tartják szépnek, ha sok duhajkodással jár, nem gondolva félnapot sem előre és nem törődve az illen-dőséggel.

A kötözködések napirenden vannak, ha együvé kerül-nek, jobb híjján meglékelik az egyféle foglalkozásuak is egymás fejét, viszont a másfajta kifigurázni nagyobb öröm, sőt gyönyörűség.

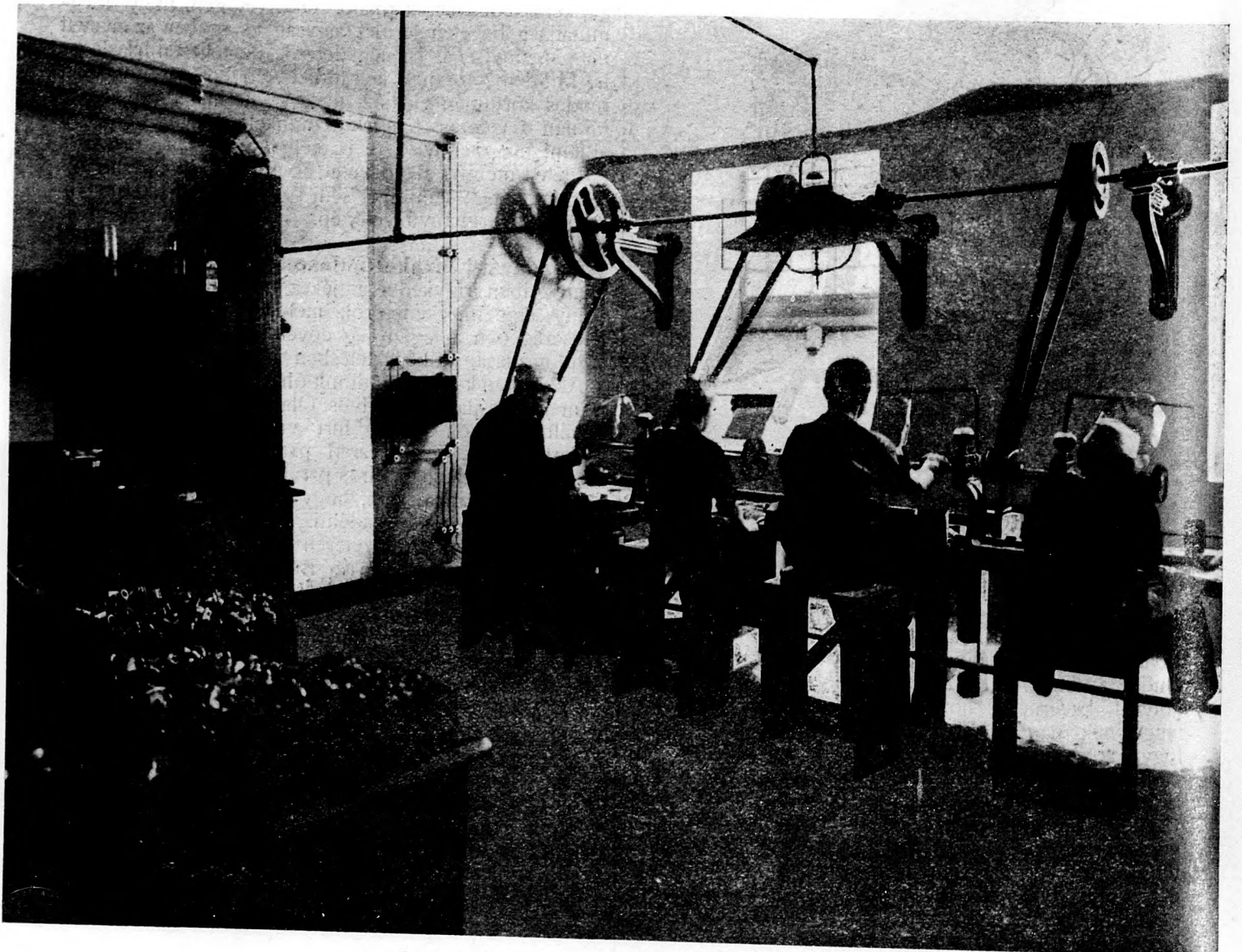
Például teszem azt:

A Tandari gyerek átlovagol a legelőn, ahol Kétágú Gergő legelteti a nyáját. Gergő juhászos ember volna ezek szerint s így megütődik egy csöppet, mikor Tandari Jóska közeledvén hozzája, meglassítja a lova járását, végezetül meg is áll, mert hát a csikós nem szívesen barátkozik a juhászszal, ha pedig barátkozik, abból baj leszen.

Aszongya mégis a Tandari gyerek:

— Jó estét, agygyon Isten. Lakodalomban voltam, hát már megállok itt egy kicsinyég, úgy se láttuk egy-mást vagy három esztendeje.

Kétágú Gergő kénytelen nyájasan fogadni s mivel-hogy kergette birka esett napközben, ott marasztalja



Ipari munka villanyerővel hajtott gépek segélyével.

vacsorára. Eleintén gondolkodik fölötté, ha vajjon nincs-e ravaszság nélkül ez a látogatás, de fordul lassankint a beszéd sora, ráterelődik leányokra, viccre, régi dolgokra és nevetnek nagyokat.

Akkor odavetődik egy kis lompos eb. Megáll pár lépésnyire a tűztől és várja, hogy mikor kergetik el, de igen félénk. A juhász pulija máris nekiugrik s irigyen csaholva magyarázza, hogy a csontoknak már van gazdájuk, tehát fölötté ajánlatos elkotródni. De a csikós megsajnálja a gyámoltalanját s ejt mellette néhány jó szót, minek következtében Kétágú Gergő német beszédet kezd alkalmazni, leintvén a pulit. A kiveret eb is bátrabb lesz s a hívó hangokra megjelenik alázatos farkesóválás és kéznyalás közepett.

— Szegény kiverete — sajnálja Tandari — nézd csak, milyen okos a szeme.

A juhász itt szakértőként szerepel és történetekbe kezd, mindje a puli nagy értelmét dicséri. Emez állat ugyanis szintén puli.

— Kevéssé kócos a kutya, de majd kiformalódik — véli a csikós. Kétágú Gergő mosolyog.

— Nem kutya ez.

— Hát?

— Puli. A puli nem kutya.

— Miért nem mondod mindjárt, hogy ember.

Gergő tűzbe jön.

— Aszondom, hogy némelyik puli fölér három emberrel is.

— Teszem azt ezt is olyanféle?

A juhász nyomban kipróbálja a félénk állatot s hamarosan megállapítja, hogy a puli elsőrendű puli.

— Hát itt tartom, mert nagy hasznát vehetem. Bolond volt, aki eleresztette, nem tudta, mit csinál.

— Eh, von egyet a vállán Tandari, én nem hiszek abban a nagy okosságban, csak kutya ez.

— Most már azért is emberszámba megy az elméje — erősíti Gergő.

— A csikós, mintha ingerkedni akarna, azt mondja most:

— Neve nincs.

— Hát lesz „kócos“, azért, mert hogy olyan is.

— Tán körösztapja vagy a girhesnek!

— Az is vagyok, én adtam neki nevet. Gyer' ide, kócos, a körösztapádhhoz!

Falatozásra kerül a sor, az emberek lassan, de jó étvágygyal tüntetik el a kerge birka földi maradványait, közben alig ejtenek néhány szót, lévén közmondos róla, hogy akkor bolond a magyar ember, mikor evésközben beszél. A csontokon barátságosan megosztózik a két puli, hiszen annyi van, el is áthatnak belőle szükös időre. Így cselekszik a jövevény is, hallgatagon jelezvén, hogy már egészen otthonosnak érzi magát s egyhamar



Ipari munka villanyerővel hajtott gépek segélyével.

nem cserél szállást. Aztán folytatja a két ember a beszédet az időjárásról, állattenyésztésről s hogy fejük fölött jár a göncöl szekere, szedelőzik a csikós.

— Hová, komám?

— Nagy darabot kell még lovagolnom, hogy hajnalra otthon legyek. Letelik az uralób.

Kezelnek, a juhász pedig azon járhatja az esztét, hogy lám ni, megtud a két híres ellenséges foglalkozású ember békén is lenni, nem igaz a róluk való sok beszéd.

Tandari a ló körül jár, mikor ott lebzsel körülötte a „kócos.“ Szives barátsággal illegeti magát, de a csikós nagyot rúg feléje.

— Ördög a köröztapádba, eltakarodsz innen mindjárt!

De nyomban lóra kap és elvágtat, lesimulva a paripa szügyére, mert csakis így eshetik, hogy a juhász célt téveszt, mikor utána hajítja a kampósbotját.

Valahol...

*Valahol most csipkés, fehér ruhában
Egy szőke leány jár-kelet a mezőn.
Ringó virágok csókolják, fodrozzák
Ruhája lágy szegélyét vakmerőn.
Kicsiny kezével margaréta-szárlól
Tépdesi le a fehér levelet.
S félig nyitott ajka között susogja
Minden szíromra: „Szeret... nem szeret...“
Az jön ki végül, hogy „nagyon szeret...“
És erre hosszan, pajkosan nevet.*

*Valahol most egy vén paróchiának
Sötét hársakkal benőtt udvarán,
Fehér arcán nyugodt, tiszta örömmel
Levelet olvas egy szép, szőke lány.
Szívverését is szinte visszafojtja...
... El-elmereng minden sora felett..
Majd önfeledten, boldogan susogja,
„... Azt írja benne, hogy nagyon szeret...“
... És erre könnye lassan megered...*

Sassy Csaba.

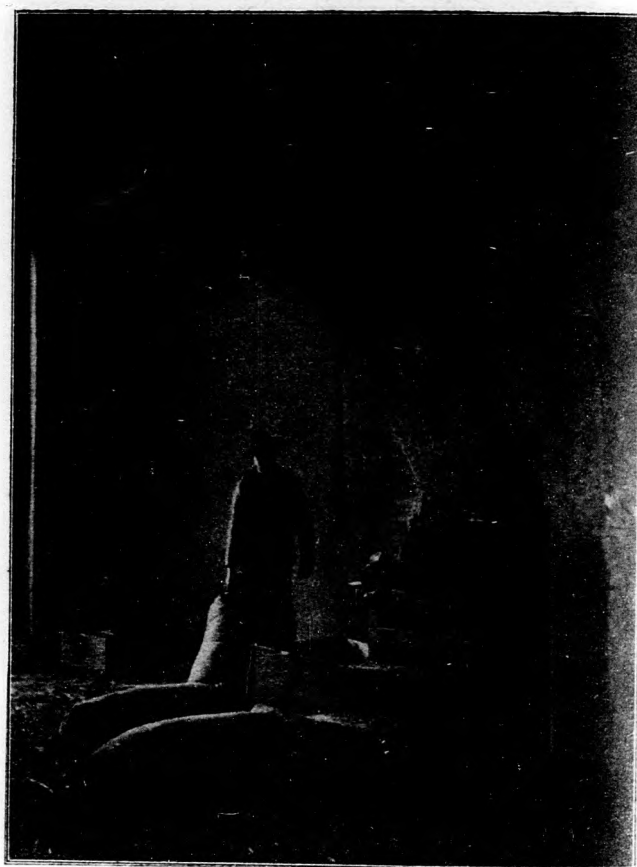
A koptok.

Az ősi kulturnemzetek között talán egyedül az egyiptomiak azok, akiknek egyenes, hamisítatlan utódai még ma is ősapáik földjén laknak. Míg a modern görögöknek és rómaiaknak csak éppen a nevük azonos dicső őseikével, addig a Nilus partján legalább romjaiban ott találhatjuk azt a népet, amely 5000 évvel ezelőtt a pyramisokat építette. Ma a koptok száma Egyiptom 12 milliónyi lakosa közt mintegy 600.000 főre rúg. A koptok az egész Nilus-völgyében szétszórva élnek, de legnagyobb a számuk a felsőegyiptomi Assiut, Girgeh és főképp Fajum tartományokban.

A koptok külsőre, ruházatra és életmódra nézve alig különböznek arab-mohamedán polgártársaiktól. Az egyedüli, amivel az egyiptomi néptömegből kiválnak, az a kereszténységnek sajátos formája, amelyet vallanak. Az abessziniaiak mellett a monophysita vallás egyedüli követői ők, amely vallás Krisztus személyében csak az Isten fiát látja, míg embervoltát, mint ilyet, tagadja. Ők a syr Jakobus Baradausról, aki Egyiptom-

ban a monophysita tanokat terjesztette, jakobitáknak hívják magukat.

Miután a 451-ik esztendőben a chalcedoni zsinaton a monophysita szektát mint eretneket kiátkozták, a koptokra nehéz, századokig tartó szenvedés várt. Kétszáz esztendeig a legelkeseredettebben küzdöttek a jakobita koptok a malekitákkal, a királpártiakkal, ahogy az orthodox bizanci államvallás követői hívták. Amikor aztán 640-ben a mohamedán arabok betörték Egyiptomba, a koptok örömmel üdvözölték a hódítókat, mint a bizanci igából való megszabadítókat. Kezdetben a mohamedán uralom nem volt nyomasztó. Az arab hódítás után hetven évre azonban, amikor a koptok a hódítók ellen föllázadtak s miután ezt a lázadást az arabok vérbe fojtották, az alapján barátságos viszony a keresztények és mohamedánok között teljesen megváltozott. Ettől fogva a koptok története az elnyomás és kegyetlen üldözés szakadatlan sorozata.



Gépmunka a gazdaságban.

Az ország hajdani urai az izlam fejedelmek zsarnoksága és fanatikus kegyetlenkedései folytán nyomorúságos páriák lettek, akikre az örökös igazságtalanság és önkény állapota a gyűlölet és irigység bélyegét nyomta. A koptoknak El Hahim kalifa alatt a 11. század elején volt legsanyarúbb sorsuk. Templomaikat szétdúlták, zárdáikat föloszlatták. Mint szégyenbélyeget, minden koptnak egy öt font nehéz fakeresztet kellett a hátán hordania. Csak fekete kaftánban és turbánban járhattak. Lóra és öszvérre nem ülhettek, csak számárra, de erre is csak háttal a számár feje felé! Ibn Kalaoun uralkodása újabb csapást jelentett a koptokra. Egy Kairóban történt néplázadás folyamán minden kopt-templomot fölperzselték és napok hosszat borzasztó mézszárlás dühöngött a főváros utcáin.

Ezeknek az üldözéseknek a koptok állandó fogyása volt a következménye. Mohammed Alinak és utódjá-

nak szabadelvű reformjai azonban a 19. században biztosították a koptok személyes szabadságát és vallásuk szabad gyakorlatát.

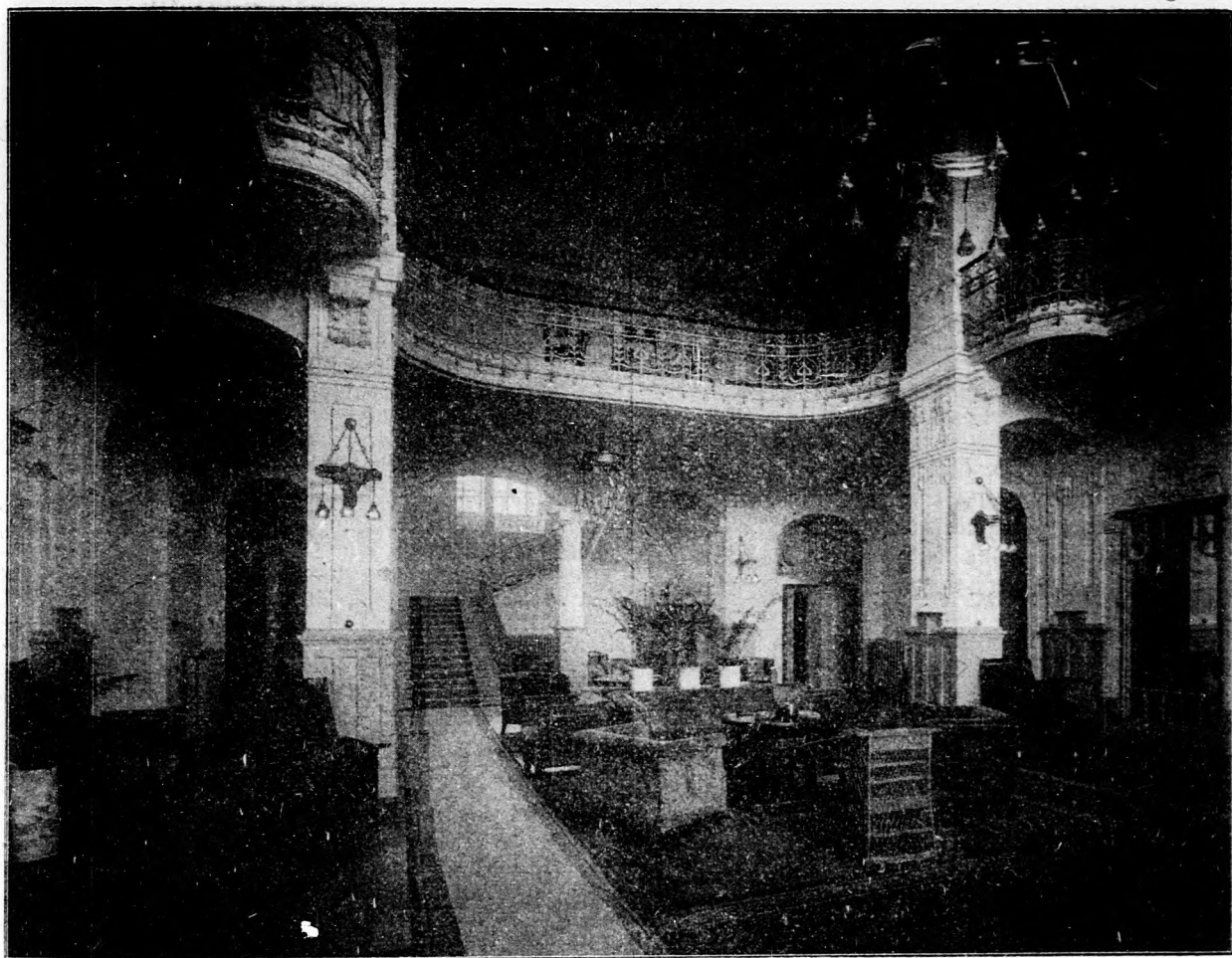
A kopt egyház élén a patriarcha áll, akit az arab sivatag St.-Antonius zárdájában szerzeteseiből választanak. Ennek a zárdának rendszabályai fölötte szigorúak. A patriarcha csak gyapotruhában járhat és egy ősrégi szabály megköveteli azt is, hogy „megtisztulás okából” az éj minden negyedórájában fölverjék álmából.

A kopt istentiszteletben nagyon sok őskeresztényi vonás van. A fából készült kis templomokat korlátok osztják kereszthajókra. Az oltár körül levő tér a lelkésznek van szánva. Mellette állanak a klerikusok, akik a lelkész által őskopt nyelven olvasottakat arabul

APRÓSÁGOK.

Az ügyetlen katona jóslása. Érdekes visszaemlékezést tesz most egy francia lap. 1894-ben volt, mikor a portugál csapatoknak dolguk akadt Afrikában föllázadt néger törzsekkel. A búcsúzó regimentek tiszteletére bankett volt, amelyen Don Karlosz megjelent, az erőteljes ifjú trónörökös. Ki hitte volna akkor, hogy a hét éves Mánuelnek csak valaha is fejére kerül a királyi korona. A királyné megjelent a teremben, kezénél vezetve kisebbik gyermekét. Riadó üdvözlés fogadta, mely percekig nem akart elpihenni.

— Eljen a királyné! — hangzott meg-megujulva. Fialat Mánuel fölleskesedve odarohant az asztalhoz s



Luxusvilágítás a tátrai nagyszállóban

magyarazzák. A hívők az istentiszteletet állva hallgatják végig. Mivel pedig az aktus három-négy óra hoszáig is eltart, a hívők valami mankófélt visznek magukkal, amelyre az istentisztelet tartama alatt támaszkodhatnak. Magáról a ájtatosságról keveset lehet mondani. Mialatt a klerikus az oltárnál imádkoznak és énekelnek, a közönség azalatt beszélget és zajong.

A koptok egyiptomi polgártársaik előtt rossz hírben állanak. Azt mondják róluk, hogy piszkosak, hazugok és kapzsiak. Az ő kereszténységük csak amolyan üres forma, amelynek fentartását csak az egyiptomiak szívós maradiságának lehet megmagyarázni. A legutóbbi években Róma részéről kísérletet tettek arra, hogy az egyiptomi keresztények között a katholicizmust meghonosítsák és Alexandriában székel is egy kopt-katholikus patriarcha, akit a pápa helyezett odá. A kopt nép zömében azonban a katholicizmus nem igen terjed.

R. B.

összeütve poharát egy közlegényével, szintén éljenezni kezdett, majd azt mondta:

— Én egy névtelen hős egészségére iszom!

A közvitéz viszonzta:

— Én meg Portugália jövő királyáéra!

Mánuelre célt, azon hiszemben, hogy ő a trónörökös. Mindenki nevetett ügyetlenségén s ime most valóra vált, amit a közkatona mondott.

Száz asszony férje. Hyne Artur, alias Witnow fogorvost, aki a legutóbbi harmadfél évben különböző nevek alatt Angliában és Amerikában nem kevesebb mint száz házasságot kötött és valamennyi feleségét kisebb-nagyobb összegek erejéig megcsalva, tőlük megszökött, most Brisztolban rövid tárgyalás után hét évi fegyházra ítélték. Hyne sírva ismerte be bűnösségét és kegyelmet kért. Első felesége, akivel 1905 elején esküdt meg és akitől két gyermeke született, a két gyermekkel megjelent a tárgyaláson. A vádlott több más

felesége is ott volt a bíróság termében és enyhe büntetést kért ama férfi részére, kinek szeretetreméltó és megnyerő lényét egyhangulag dícsérték. Kijelentették azt is, hogy neki összes csaláit megbocsátják. Első felesége, akivel egy hírlapíró beszélgetést folytatott, azt mondta, hogy hűségesen ki fogja várni, amíg Hyne a börtönből kiszabadul, mert nála jobb férjet az Isten se teremtett. Asszonyok és leányok százszámra kértek bebocsátást a tárgyaló terembe, hogy a vádlottat megnézhessék, de kérésüket a bíróság nem teljesítette.

Ausztrália baja. Ausztráliában igazi Istencsapásának tartják a tengeri nyulat. Oly irtózatossá menynyiségben kószál a földeken, hogy nem marad meg tőle a termés. Már százazrekre rúgó pályadíjat is tűztek ki, de ez se produkált alkalmas szert ez ellen az átok ellen. Most aztán úgy segítettek magukon, hogy a kontinensen 2009 mtfd hosszúságban gátat állítottak fel! csapdákkal, melyek időnkint leesnek. Ez kb. 5—6 millióba került. Rengeteg állat kerül a csapdába s mivel a húsa ép oly jó, mint a nyúlé, azon gondolkodnak, hogy fagyasztva ne küldjék-e Európába az ingyencek számára.

Nyugalmozott rablók. Kár volna azt hinni, hogy a rablónak csak addig van jó sora, amíg a gyilkot nekiszegzi bűnös és ártatlan embertársainak. Törökországban bizony, ha megrokkann egy-egy derék rabló, nem búsul, mert eltartja a — kormány. Igen, a kormány! S nem ám rabkoszton, vagy valami szörnyű szorongattatások közt, hanem becsületesen és híven fizetett nyugdíjösszegekből. Azt mondja pl. a Daily Telegraph, hogy ezt a járandóságot pontosabban fizeti a török kormány, mint hadseregének a zsoldját. A lakosság, amíg a rabló dícsősége tart, úgy félti és úgy tiszteli őt, akár csak Allahot vagy Mohammedet, az ő prófétáját. Ellátja, ha kell minden szükségessel és rejtegeti, mint a legféltettebb kincsét. Mikor aztán megrokkann a rabló, akkor folyamodik a kormányhoz bűnbocsánatért, ígérve javulást és minden jót. A kormány persze kapva kap az alkalmon, hogy megszabadul a bűnöstől, megadja az amnesztiát s hogy vissza ne essék, havi járandósággal látja el holtig. Így kap Teotírji, a szmirnai rabló, vagy Mahmud Peliván, aki Stambul környékén retteggett és gyilkolta az embereket. Egyszer azonban egy csendőrt talált agyonütni. Erre már elcsípték. De segített magán. A kocsirol, amelyen szállították, lelökte a kocsi, az őrért szintén s odébb állott. De azért most mégis kap nyugdíjat.



KÉPEINKHEZ.

Ipari munka villanyerővel hajtott gépek segítségével. Ha a két háromszáz esztendővel ezelőtt üzött tisztes ipar művelői, dédapáink és ősapáink föltámadnának sírjukból elbámulnának azon, hogy micsoda iparfejlesztő lázas munka megy végbe Árpád honában. A gőz, villany és a számtalan gép az iparüzést teljesen

a tökély magoslatára emelte. Azt a munkát amit, ennek-előtte az emberi kerek ezrei végeztek, néhány némaiparos: a gépek könnyű szerrel végzik. Mai képünkön az ipari munkát mutatjuk be, melyet villanyerővel hajtott gépek tesznek gyorsabbá.

== A „Független Ujság“-ra fizessünk elő mielőbb, hogy a lap szétküldésében akadály ne legyen.

Élelmi cikkek nagybani árai a központi vásárcsarnokban.

Magyar Gazdák Értékesítő Szövetkezete jelentése 1908. február 5.

Budapesti Központi Vásárcsarnok árai.

Husneműek: marhahus 1·12—1·40 K., helybeli borjúhús 1·30—1·40 K., sertéshus 1·22—1·24 K., szalonna füstölt 1·36—1·40 K., szalonna, olvasztani való 1·24—1·28 K., háj 1·40—1·42 K., sertésszír 1·40—1·44 K. — **Füstölthús:** (vidéki) kg.-ja 1·20—1·60 K., hazai sonka 1·80—2·— K. szalámi 3·60—4·— K.

Baromfi-félék: ———— K., rántani való csirke 1·80—2·40 K., sütni való csirke 2·40—3·20 K., kacsza, hizott 5·60—7·— K., lud hizott 12·—16·— K., pulyka, hizott 8·—10·— K. páronként. Vágott hizott liba 1·40—1·50 K., vágott hizott kappan, kacsza és pulyka 1·20—1·40 K. kg.-ként.

Budapesti piaci árak.

Gabona. (Arak métermázsánként értendők). Buza 23·30—23·40 K. Rozs 19·50 K-tól — K-ig. Árpa 15·— K-tól — K-ig, jobb minőségű K-tól — K-ig. Zab 15·85 — K. Tengeri 13·50 — K. **Teavaj:** (centrifugált) 2·20—2·40 K., főzővaj 1·60—1·80 K. kg.-ként. Tehénturó kg.-ja 16—20 fillér.

Tojás: bácskai 0·98—1·00 K., erdélyi apróbb áru ———— K. ládánként (1440 drb). Apadt ———— K., meszes ———— K.

Zöldségfélék: Burgonya (vagonárú) sárga 5·80—6·60 K., rózsas 5·60—6·60 K., 100 mm.-ként. Hagyma 50 kg.-os zsákokban zsákkal együtt ———— K., mm.-ként.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	
K.	34·40	34·40	34·—	34·80	35·60	32·20	31·80	30·20	—

Takarmányvásár. Réti széna 5·20—8·—, muhar 8·20—9·— zsup-szalma 5·20—6·60, alomszalma 4·20—5·—.

A „FÜGGETLEN UJSÁG“ szerkesztésére felügyel:

Rubinek Gyula,

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgatója.

Legjobb és legolcsóbb

gazdasági takaréktűzhely

Munkácsy-féle szabad. és a nm. földmivélsügyi ministerium által 600 koronás első díjjal kitüntetett takaréktűzhely. Megrendelhető

Lossinszky Imre

okl. gépészmérnök műszaki irodája

Budapest, V., Lipót-körut 7. sz.

Baromfitenyésztők Lapja

a Baromfitenyésztők Országos Egyesületének hivatalos közlönye, a legjobb és legelterjedtebb baromfitenyésztési szaklap. Minden tenyésztőre nélkülözhetetlen. Hirdetésekre a legalkalmasabb. Előfizetési ára, mint az egyesület tagsági díja 8 kor. egy évre. Olcsó hirdetési díjak. Szerkesztőség és kiadóhivatala: Budapest, IX. ker., Üllői-ut 25. szám, Köztelek, I. emelet 10. szám.

Alfa-Separator Részv.-Társaság



BUDAPESTEN

VI., ker., LOMB-UTCZA II. szám.

Tejgazdasági gépgyár

Tejgazdasági eszközök és gépek gyártása.

Tejszövetkezetek és telepek berendezése.

Arjegyzékek, tervek és költségvetések díjmentesen.

Ujdonság! Az 1907. évi mintájú Alfa-Separatorok a jelenkor legtükételesebb fölözögépei. Nagy és kiváló munkabírás mellett bámulatos könnyen járnak.

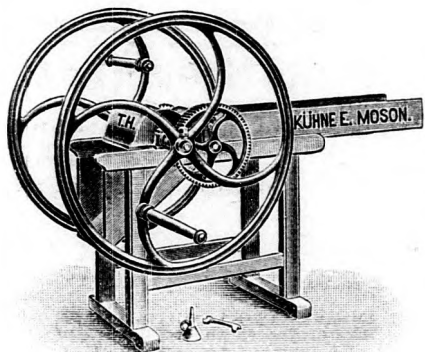
Több mint 500,000 Alfa Laval Separator az egész világon.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban Budapest, Üllői-ut 25.

KÜHNE E.

hazánk legrégebbi mezőgazdasági gépgyára ::

MOSONBAN



FŐRAKTÁR:
Budapest, VI., Váci-körút 57a.

:: elismert gondos kivitelben szállit ::

szecskavágógépeket,

répavágókat, darálókat, ::

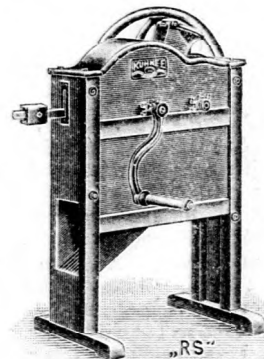
takarmányfüllesztőket,

„TORNADO“ kukoriczászár-

tépőket, MORZSOLÓKAT,

burgonyamosó-gépeket, ::

teljes takarmánykamra-berendezéseket



FIÓKRAKTÁR:
Debreczen és
Temesvár ::

Felhívjuk a t. c. gazdaközönség figyelmét
a budapesti
gyapju-aukcziókra

melyek az év folyamán két sorozatban, nevezetesen
július és október hónapokban tartatnak meg.

Az aukcziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat
Budapest Dunaparti teherpályaudvar“ czimzett gyapju-
küldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes
díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban ré-
szesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű fel-
világosítással szolgál:

**Magyar Általános
Hitelbank**



Áruosztály — Gyapjuárverések
Nádor-utca 12. sz.

A „FÜGGETLEN UJSÁG“-ban megjelent
képek lemezeit (kliséket) olcsón
kölcson adja, esetleg eladja a
„FÜGGETLEN UJSÁG“ kiadóhivatala, BUDA-
PEST, IX. KERÜLET, ÜLLŐI-UT 25. SZÁM.

1908. Hatodik évfolyam. 1908.

Egy állatkedvelő sem nélkülözheti a legolcsóbb és legjobb
baromfi- és házinyultenyésztési **heti képes** szaklapot, a

„BAROMFITENYÉSZTÉS“-t,

mely a gazdasági és sportbaromfi-, éneklő- és díszmadár-,
galamb- és házinyultenyésztési és értékesítési kérdéseket a
legteljesebben felkarolja és tárgyalja.

Főszerkesztő:

HREBLAY EMIL
állattenyésztési felügyelő.

Földbirtokosok, bérlők, gazdatisztek, kiscgazdák, iparosok
és magánzók egyaránt haszonnal és élvezettel olvas-
hatják a „Baromfitenyésztés“-t, a magyar baromfitenyésztési
ügy igaz barátját. — Előfizetési ára: Egy évre 10 K, félévre
5 K. A „Baromfitenyésztés“ hetenként szép képeket közöl.
Levélzsekrényében minden kérdésre megbízhatóan és pon-
tosan válaszol. A „Baromfitenyésztés“ olcsóságával (egész
évre 10 K, félévre 5 K) a szerényebb és legkényesebb
igényeket is kielégíti. — Előfizetési pénzek e czim alatt:
**„Baromfitenyésztés“ szerkesztőségének,
Budapest-Rákospalota, V. utca 3. sz. küldendők.**
Ezen heti képes szaklapot a szerkesztőség mindenkinek, aki
levelezőlapon hozzá fordul, 3 héten át ingyen és bérmentve
küldi mutatónak, mert a szerkesztő azt akarja, hogy a ház-
pótló lapot minden tenyésztő megismerje. A ki a „Baromfi-
tenyésztés“-re egy évre 10 koronával egyszerre már most
**előfizet, az ezen évben teljesen ingyen kapja
a lapot.**

Gőzekéket, Gőz-utihengereket

és

Gőz-utimozdonyokat

a legtökéletesebb szerkezettel, a legjutányo-
sabb árak mellett szállítanak

John Fowler & Co.
Budapest-Kelenföld

a vasutállomással szemben.

Telefon 42—50.

Telefon 42—50,

KURCZ LIPÓT ÉS TÁRSA

photoczikografiai műintézete

Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 13.

KÉSZIT: mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

CLICHÉKET

Chemigrafia, chromotypia, photo-(auto)-typia, fametszet stb.
utján. Térképek, tervezetek, alaprajzok photolithogra-
fiailag legszebben, legolcsóbban sokszorosítottak.

Videki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltetnek.

Gazdak Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám.

Alakult 1900.	Biztosítási alap:	Alakult 1900.
Alapítványok a kormány hozzájárulásával	-----	1.970.740.— kor.
Tartalékok	-----	764.780.16 kor.
	Összesen	2.735.520.16 kor.

1901. évi főléleg	-----	90.349.— kor.
1902. évi főléleg	-----	59.782.23 kor.
1903. évi főléleg	-----	109.531.73 kor.
1904. évi főléleg	-----	72.438.23 kor.
1905. évi főléleg	-----	61.730.60 kor.
1906. évi főléleg	-----	39.243.65 kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az
ember életére, különféle módok szerint.

Az üzlet-eredményben a biztosított tagok díjarányukban résztulnek
és az 1901. évi üzletfelelegetől úgy a tűz-, mint a jégkár ellen biztosítva
volt tagok 4 százalékos díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzletfeleleget közgyűlési határozattal tartalékba he-
lyeztetett. Az 1903. évben a jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatéri-
tést kaptak. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2-2%-os
díjvisszatérítésben résztultek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítot-
tak, kik 5-10 évre adják fel biztosításukat 5% engedményben résztul-
tek. Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők
közvetítésével. Nyomtatványokkal és felvilágosítással minden irányban
készséggel szolgál az igazgatóság.